

Komentar in karta: 1/12 SLA V007 'sence'

Karmen Kenda-Jež

1. Gradivo

Za pomen 'del obraza ob strani čela', knj. *sencè* (ĕ) in *sence* (ā), je najbolj razširjen leksem z osnovo *senc-* (s katerim so verjetno povezane tudi oblike *šenc-/šanc-/šancn-*). Gradivo ne ponuja dovolj opornih točk, da bi lahko zanesljivo opredelili število in spol leksema (očitno pa je, da so raziskovalci vpraševali bodisi po edninski bodisi po množinski obliki). To otežuje tudi razlago številnih neregularnih refleksov za *č*. Na robovih jezikovnega ozemlja se pojavljajo leksemi z osnovami *sluh-*, *škranj-*, *škranjic-* ter *slepo oko*, *smrtna žila* in *timplini*. Včasih so navedene le mestniške oblike, vendar je samo v T144 pripisano, da leksem nastopa le v tem sklonu. V T392 naj bi bile v rabi samo množinske, v T136 pa samo edninske oblike. V dveh primerih zapi-sovalec sklepa o morebitnem drugačnem pomenu: v T154 bi *škranje* lahko pomenile 'sence in vrhnji del lica', pri *temenc-* v T056 pa bi glede na lego, ki jo je nakazala informantka, lahko šlo za 'teme'. Leksem *škranje* ima v T236 oznako starinsko.

2. Morfološka analiza

senc- < **sъn-ъc-e* 'sence' ← **sъn-ъ* 'spanje'

osenec < **o-sъn-ъc-ъ*

vsenca < **vъ-sъn-ъc-a*

senica < **sъn-ic-a*

šenc-/šanc-/šancn-, nejasno, morda v zvezi s *sence*

šenice, nejasno

sluh- < **slux-ъ*/**slux-a* 'sluh'

posluh < **po-slux-ъ*

poslušna kost < **po-sluš-ъn-a-j-a kost-ъ* ← **slux-ъ* + **kost-ъ*

temenc- < **těmen-ъc-e* ← **těmę*, rod. **těmen-e* 'teme, vrh, najvišji del'

škranj- < **Skorń-a*, **Skorń-ę*/**Skorń-i* ← **skorn-i*, rod. **skorń-ę* 'sence' (*S* → *š*, *sk* > *šk*)

škranjica < **Skorń-ic-a* (*S* → *š*, *sk* > *šk*)

slepo oko/slepe oči < **slěp-o-j-e ok-ol*/**slěp-ę-j-ę oč-i* ← **slěp-ъ* 'slep' + **ok-o*, im./tož. dv. **oč-i* 'oko'

slepa oč < **slěp-a-j-a oč-ъ*

smrtna žila < **smъrt-ъn-a-j-a žil-a* ← **smъrt-ъ* 'smrt' + **žil-a* 'žila'

spolovnjak < **spol-ov-ъn-j-ak-ъ* ← *(s)*pol-ъ* 'polovica'

slepoočica < *(*slepoočic*)-*a* ← hrv. *sljepoočica* 'sence'